

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูด การเขียนภาษาอังกฤษ และความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางการพูด การเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาฉบับภาษาอังกฤษ และเพื่อศึกษาความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนา กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 36 คน ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 021 ค) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งเป็นแผนการสอนที่ใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาฉบับภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน จำนวน 5 แผนๆละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษจากการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับนิทานที่นักเรียนเขียนขึ้นหลังจากที่ได้ฟังนิทานพื้นบ้านล้านนาฉบับภาษาอังกฤษแต่ละเรื่องจำนวน 5 ครั้ง แบบวัดความสามารถทางการเขียนนิทานภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เขียนขึ้นด้วยภาษาของตนเองหลังจากได้ฟังนิทานพื้นบ้านล้านนาฉบับภาษาอังกฤษที่ครูเล่าแต่ละเรื่องจำนวน 5 ครั้ง และแบบสอบถามความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นทำการสอบถามกลุ่มเป้าหมายจำนวนสองครั้งโดยครั้งแรกเป็นการสอบถามก่อนการเรียนรู้และครั้งที่สองเป็นการสอบถามหลังการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS / PC+

#### สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ผลการศึกษาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน 5 เรื่อง พบว่า ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนจากการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับนิทานที่นักเรียนเขียนขึ้นนั้นดีขึ้น และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 หลังการเรียนรู้ครั้งที่ 3 ถึง ครั้งที่ 5

2. ผลการศึกษาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนรู้ โดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาฉบับภาษาอังกฤษจำนวน 5 เรื่อง พบว่า ความสามารถทางการเขียน นิทานภาษาอังกฤษเรื่องใหม่ด้วยภาษาของตนเองนั้นดีขึ้นและผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 หลังการเรียนรู้ ครั้งที่ 2 ถึง ครั้งที่ 5

3. ผลการศึกษาความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนา พบว่า นักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ใน ระดับการตอบสนอง การเห็นคุณค่า และการจัดระบบคุณค่า และความตระหนักในคุณค่าของ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนทั้ง 3 ระดับนี้เพิ่มขึ้นหลังการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนา

#### อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. นิทานพื้นบ้านล้านนา ช่วยส่งเสริมความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของ นักเรียนให้ดีขึ้นด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1.1 นิทานพื้นบ้านล้านนา เป็นเนื้อหาที่นักเรียนรู้จักและคุ้นเคยเป็นส่วนใหญ่ จึง ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ดีและจำเนื้อหาได้เร็ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของพิทยา คำตาเทพ (2540) ที่พบว่าผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน และเชื่อมโยง ความรู้ใหม่ทางภาษาที่ได้รับกับความรู้เดิมที่มีอยู่ได้ง่ายยิ่งขึ้น แมวนิทานที่ผู้วิจัยเล่าให้ฟังจะเป็น ภาษาอังกฤษก็ตามแต่นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักนิทานเหล่านี้ในภาษาไทยเป็นอย่างดีมาแล้วจึงทำให้ นักเรียนแสดงความกระตือรือร้นที่จะฟังนิทาน ติดตามเรื่องด้วยความสนใจ และแสดงความ ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น นอกจากนี้ นิทานยังส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิด สร้างสรรค์ในการคาดเดาเรื่องต่อไป และเสริมสร้างจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Collie & Stephen (1987, p.2) และ Jeannings (1992, p.8 อ้างในสมปอง หลอมประโคน, 2544) ที่กล่าวว่านิทานส่งเสริมให้นักเรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ดี สามารถจำเนื้อหาได้เร็ว มีความพร้อม ที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษามากขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจำนงค์ ผลแสง (2541) ที่พบว่าการนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและเหมาะสม

1.2 ในกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนานั้น นักเรียนได้เรียน ในบรรยากาศที่สนุกสนาน ผ่อนคลายโดยเฉพาะจากการร่วมกิจกรรมการเล่านิทาน (Storytelling) โดยการแสดงบทบาทสมมติ จากการเล่านิทานซ้ำ (Retelling) หรือ จากการแสดงท่าทางประกอบ การเล่านิทานซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนรับประสบการณ์ตรงทางการใช้ภาษา สามารถ

พัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน ซึ่งสนับสนุนคำกล่าวของ บำรุง ไตรรัตน์ (2524, หน้า 155 อ้างใน สมปอง หลอมประโคน, 2544) ที่ว่าการเล่านิทานช่วยพัฒนาการใช้ภาษาได้ทั้ง 4 ทักษะ โดยเฉพาะทักษะฟัง-พูด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาและเพิ่มความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาพูดได้มากขึ้นและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมปอง หลอมประโคน (2544) ที่พบว่าความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพิ่มขึ้น และนักเรียนมีความคงทนในการจำคำศัพท์และเรียนรู้โครงสร้างทางไวยากรณ์หลังการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

สรุปได้ว่านิทานพื้นบ้านล้านนาซึ่งเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนคุ้นเคยช่วยส่งเสริมความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยการที่นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางภาษาที่ได้รับใหม่กับความรู้เดิมที่มีอยู่ ทำให้ผู้เรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ดีและจำเนื้อหาได้เร็ว มีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษในบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน และผ่อนคลาย

2. นิทานพื้นบ้านล้านนา ช่วยส่งเสริมความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนให้พัฒนาขึ้นหลังการเรียนรู้แต่ละแผน ดังนี้

2.1 เนื่องจากนิทานพื้นบ้านล้านนา เป็นเนื้อหาที่นักเรียนรู้จักเป็นส่วนใหญ่ มาแล้วจึงช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ดีและจำเนื้อหาได้เร็ว ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการเขียนนิทานเรื่องใหม่โดยใช้แนวคิดของตนเองหลังจากการฟังนิทานที่ครูเล่าแต่ละเรื่องซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Collie & Stephen (1987, p.2) และ Jeannings (1992, p.8 อ้างในสมปอง หลอมประโคน, 2544) ที่กล่าวว่านิทานส่งเสริมให้นักเรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ดี สามารถจำเนื้อหาได้เร็ว มีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษามากขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจำนงค์ ผลแสง (2541) ที่พบว่าการนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและเหมาะสม

2.2 ในกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนานั้นหลังจากที่นักเรียนฟังครูเล่านิทานแต่ละเรื่อง นักเรียนได้ร่วมในกิจกรรมการฝึกเขียนนิทานที่ได้ฟังภายในกลุ่มเพื่อนำมาดำเนินการเล่านิทานซ้ำ (Retelling) โดยใช้สำนวนของตนเองและได้ฝึกการเขียนนิทานเรื่องใหม่ตามแนวคิดและจินตนาการของกลุ่มหลังการเรียนรู้นิทานแต่ละเรื่องเพื่อนำนิทานที่ได้เขียนขึ้นเองนั้นมาแสดงบทบาทสมมติ การที่นักเรียนได้ฝึกเขียนนิทานภาษาอังกฤษก่อนการเล่านิทานซ้ำ หรือ ก่อนการแสดงบทบาทสมมตินั้นเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงทางด้านการใช้ ภาษาซึ่งสนับสนุนคำกล่าวของ บำรุง ไตรรัตน์ (2524, หน้า 155 อ้างถึงในสมปอง หลอมประโคน, 2544) ที่ว่า การเล่านิทานช่วยพัฒนาการใช้ภาษาได้ทั้ง 4 ทักษะ และสอดคล้อง

กับแนวคิดของ Collie & Stephen และ Jeannings (สมปอง หลอมประโคน, 2544) ที่ว่า นิทาน ช่วยเสริมสร้างจินตนาการและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์โดยเฉพาะในการเขียน นิทานเรื่องใหม่

กล่าวโดยสรุปว่า นิทานพื้นบ้านล้านนาซึ่งเป็นเนื้อหาที่นักเรียนคุ้นเคย ช่วยส่งเสริมความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยการเชื่อมโยงความรู้ทางภาษาที่ได้รับใหม่กับความรู้เดิมที่มีอยู่ ทำให้ผู้เรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ดีและจำเนื้อหาได้เร็ว อีกทั้งกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในกิจกรรมการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความให้ผู้อื่นได้รับรู้ถึงความคิด และจินตนาการของตนเอง

3. นิทานพื้นบ้านล้านนา ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าของ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

3.1 เนื้อหาในนิทานพื้นบ้านล้านนาเป็นสื่อที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงความสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างนิทานกับการดำรงชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นอีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจใน สภาพสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเองเป็นอย่างดี การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความ สำคัญของนิทานพื้นบ้านล้านนาอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นแขนงหนึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ช่วย กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรัก ความหวงแหน ห่วงใยในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองและส่งผลให้ ผู้เรียนมีเจตคติและพฤติกรรมที่เหมาะสมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเกิดความ ตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นในที่สุด

3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงทั้งในด้านการ พูดย และ การเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาเป็นเนื้อหาหลักในการเรียน การสอน ช่วยให้นักเรียนเกิดความประทับใจ เกิดความรักและหวงแหนภูมิปัญญาท้องถิ่นของ ตนเอง กิจกรรมต่างๆที่เน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงทางด้านการพูดภาษาอังกฤษ เช่น การฟังนิทาน (Storytelling) แล้วนำนิทานที่ได้ฟังมาเล่าซ้ำ (Retelling) และการแสดงบทบาท สมมติโดยใช้สำนวนภาษาของตนเองหลังการเรียนนิทานแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงทางด้านการเขียนภาษาอังกฤษ เช่น การเขียนนิทาน ภาษาอังกฤษเพื่อนำมาเล่าซ้ำหลังจากฟังครูเล่า หรือ การเขียนนิทานภาษาอังกฤษจากแนวคิด จินตนาการของตนเองหลังการเรียนนิทานแต่ละเรื่อง จากประสบการณ์ตรงทั้งทางด้านการพูด และการเขียนภาษาอังกฤษที่นักเรียนได้รับ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ และรับรู้ถึงความสำคัญของ ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความรู้สึกรักและห่วงใยในภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างจริงจัง

สรุปได้ว่า ความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนนั้น เกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ จากการเรียนเนื้อหาที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นแขนงหนึ่งซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ และคติสอนใจในการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น และจากการทำกิจกรรมทางภาษาที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงทั้งทางด้านการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านล้านนาเป็นเนื้อหาที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้สภาพสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ และคติสอนใจในการดำรงชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางภาษาที่ได้รับใหม่กับความรู้เดิมที่มีอยู่ ทำให้นักเรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ดีกว่า จำเนื้อหาได้เร็ว มีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษาทางการพูด และการเขียนภาษาอังกฤษมากขึ้น จากการเรียนในบรรยากาศที่สนุกสนาน ผ่อนคลาย ช่วยทำให้นักเรียนเกิดความพยายามที่จะพูดและเขียนให้ผู้อื่นได้รับรู้ถึงความคิดและจินตนาการของตนเอง และนิทานพื้นบ้านล้านนายังส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อีกด้วย

#### ข้อเสนอแนะ

จากการทดลองโดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูด การเขียนภาษาอังกฤษ และความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

##### 1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน

1.1 ผู้สอนควรให้เวลานักเรียนอย่างเพียงพอในการฝึกซ้อมก่อนการแสดงผลงานตามมติ เพื่อให้ได้ผลงานการแสดงที่ดี

1.2 ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้นักเรียนเขียนนิทานโดยใช้แนวคิดของตนเอง หลังการฟังนิทานที่ครูเล่า มิใช่คัดลอกนิทานจากนิทานอีสป หรือ ฯลฯ เพื่อเป็นการให้นักเรียนได้ฝึกการเขียนเรื่องอย่างสร้างสรรค์จากจินตนาการของตนเอง

1.3 ในกรณีที่นักเรียนมีทักษะการเขียนค่อนข้างต่ำ ผู้สอนควรใช้วิธีเขียนแบบกระบวนการ (Process Writing) มาเสริมเพื่อให้นักเรียนฝึกเขียนร่างก่อนการแสดงผลจริง

1.4 ผู้สอนควรเชิญวิทยากรชาวต่างชาติมาร่วมเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการชมการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงออกด้านการพูดอย่างเต็มความสามารถ

1.5 นอกจากการวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษและการเขียนนิทานภาษาอังกฤษด้วยสำนวน ภาษาของนักเรียนเองหลังการเรียนการสอนครบทุกแผนการสอน (Formative Assessment) ซึ่งวัตถุประสงค์ของการวัดแบบนี้ เป็นการมุ่งให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความสามารถของตนในระหว่างการเรียนรู้ ผู้สอนควรมีการวัดเพื่อตัดสินว่านักเรียนผ่านการเรียนรู้วิชานั้นๆหรือไม่ โดยทำการวัดผล 2 ช่วงคือ ในการวัดผลกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน (Summative Assessment)

## 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง ผลของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(CLE) โดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาในการจัดทำสมุดภาพเล่มใหญ่ (Big Book) เนื่องจากจากการที่นักเรียนมีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเหตุการณ์ในนิทานเป็นอย่างดีจะทำให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาจากนิทานในรูปแบบของภาพวาด และเขียนเรื่องประกอบภาพนั้นด้วยตนเองได้อีกทั้งช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

2.2 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง การใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากเนื้อหาในนิทานเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและรู้จักเป็นอย่างดีช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ในด้านการเขียนเรื่องด้วยตนเอง